

Zbigniew Karolczak, Wiesław Dębski

Śmigiel, ul. Ogrodowa 34/35, woj.
leszczyńskie

Informator Archeologiczny : badania 21, 239-240

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

STARE MIASTO woj. konińskie kościół św. Piotra i Pawła	patrz wczesne średniowiecze
SYPNIENO woj. ostrołęckie	patrz wczesne średniowiecze
SZCZECIN - Stare Miasto Podzamcze	patrz wczesne średniowiecze
SZREMSK woj. ciechanowskie	patrz wczesne średniowiecze
SMIGIEL ul. Ogrodowa 34/45 woj. lesszczyńskie	Wojewódzki Ośrodek Archeologiczno-Konserwatorski w Lesznie

Badania prowadzili mgr Zbigniew Karolczak i Wiesław Dębki.
Finansował WQAK w Lesznie. Nowożytna piec garncarskie.

Badania o charakterze ratowniczym podjęto w związku z zakładaniem instalacji kanalizacyjnej. Stanowisko w miejscowej tradycji ustnej nazywane Garczarami, położone jest w południowo-wschodniej części śmigla, w rejonie ulic Ogrodowej i Zielonej. Prace prowadzone w wykopie instalacyjnym, eksplorując założone ponadto dwa wykopy badawcze oraz dwa sondaże o łącznej powierzchni 55 m².

Podczas prac odkryto dwa piece garncarskie tego samego typu, podobnego kształtu i zbliżonej wielkości. Były one zorientowane na linii NE-SW, odległe od siebie o 5,6 m. Piec kształtu ósemkowego, posiadały następujące wymiary: piec pierwszy 5,4 x 2,4 m, drugi natomiast 5,3 x 2,2 m. Składały się z dwóch połączonych ze sobą komór - mniejszej paleniskowej oraz większej - wypalowej. W ścianie zachodniej komory paleniskowej każdego z nich znajdował się otwór wejściowy, szerokości około 0,7 m. Komory paleniskowe miały następujące wymiary wewnętrzne: pieca pierwszego 1,4 x 1,4 m, drugiego 1,8 x 1,6 m. Komory wypalowe posiadały wymiary wewnętrzne: pieca pierwszego 3,0 x 1,8 m, drugiego 3,3 x 1,5 m. Komora wypalowa każdego z nich przedzielona była pionową, łukowatą kratą z trzema otworami, tworzącą w niej dodatkową, soczewkowatą wnętrze wielkości: w piecu pierwszym 1,1 x 0,4 m, drugim 1,05 x 0,7 m. Ściany posadawiono na podłożu uprzednio zniwelowanym, częściowo również na fundamencie kamiennym (piec drugi). Zachowały się one do wysokości 0,5 - 0,6 m. Wzniesiono je z cegieł o formacie: 29,0/30,0 x 14,0/14,5 x 5,0/7,0 cm w piecu pierwszym oraz 28,0 x 14,0 x 8,0 cm w drugim. Ściany grubości 20,0 - 30,0 cm od zewnątrz obłożono plastyczną gliną. Każdy z piecy zawierał dwa poziomy podłogi. Zachowana pochyłość ścian pozwoliła na przybliżoną rekonstrukcję wysokości ich kopuł w granicach od 1,6 do 2,2 m.

Odślonięta stratyfikacja pozwoliła na wyróżnienie w jej obrębie dziewięciu uwarstwień, wiążących się z użytkowaniem pieców oraz czterech jam, które uznano jako produkcyjne - odpadkowe. Gliniasty calec wystąpił 1,3 - 1,5 m poniżej współczesnego poziomu użytkowego.

Badania dostarczyły kilka tysięcy fr. ceramiki naczyniowej i budowlanej - dachówek, płytek posadzkowych oraz fr. kafli. Kilka fr. naczyń jest prawdopodobnie łużyckich, kilkanaście pochodzi z naczyń późnośredniowiecznych, pozostała są nowożytna.

Kilkaset fr. kafli reprezentuje okres przejściowy z renesansu w barok. Dotyczy to zarówno kafli płytowych, jak i miskowych. Niektóre z nich są szkliwione. Są one zdobione stylizowany ornamentem roślinnym oraz figuralnym /półpostaciami dworzan i dam, również postaciami jeźdźców na koniach/. Wystąpiły też matryce do odciskania wzorów. Podczas badań odkryto też kilkanaście fr. fajek zarówno napychów, jak i cybuchów, 11 sztuk monet z których na uwagę zasługują: szkocka

moneta Karola II z 1670 r., żeton niemiecki z 1688 r., troyak Zygmunta III, wydobyty materiał pozwala datować piec na XV/XVII - XVII w.

Produkcja garncarska na tym terenie rozwijała się po przełom XVIII/XIX w.

Badania zakończono.

TORUŃ

ul. Dominikańska 1-9
ul. Kopernika 11-13
Zespół Staromiejski

patrz
późne średniowiecze

TRZEMESZNO

woj. bydgoskie
Stanowisko 1

patrz
wczesne średniowiecze

WARSZAWA

ul. Miodowa 22/24

PP Pracownia Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
Oddział w Warszawie

Badania prowadzili mgr mgr Agnieszka Krak /autor sprawozdania/, Marek Mierosławski, Marek Czarnecki. Finansowała PWSZ, Drugi sezon badań. Oficyna teatralna "Collegium Nobilium" /1794 r./

Prace badawcze koncentrowały się w rejonie skrzydła zachodniego oficyny teatralnej. W założonych czterech wykopach 08, 10, 11 i 12 odsłonięto fundament oficyny, który zbudowany był w wykopie wąskoprzestrzennym, z cegieł w układzie blokowym, łączonych zaprawą wapienną, szerokości 0,75 m i głębokości 2,60 m.

Powadwiony na naturalnej warstwie ilu stanowiącego całec.

W wykopach 08 i 10 zadokumentowano zachowane fragmentarycznie fundamenty krużganków, które były dostawione do zachodniej ściany oficyny teatralnej. Ponadto w wykopach tych odsłonięto ceglany kanał ściekowy. Jest on związany z ogólnym systemem kanalizacji Warszawy w XIX w.

W celu uzyskania pełnego przebiegu linii fundamentów oficyny teatralnej odsłonięto korony murów narożników dwóch aneksów od strony wachodniej: mniejszego w narożu skrzydła pałacu Collegium Nobilium i oficyny oraz większego znajdującego się nieco dalej w kierunku północnym.

Badania dostarczyły bardzo niewielkie ilości zabytkowego materiału ruchomego, który pochodził głównie z warstw nasypowych.

Materiały znajdują się w PAK PP PKZ O/Warszawa.

Badania nie będą kontynuowane.

WŁOCŁAWEK

WOJSZE, gm. Czerwin
woj. ostrołęckie
Stanowisko 1?

patrz
późne średniowiecze

patrz
okres wpływów rzymskich